

se je namreč iz deželnega odbora skozi tri leta slovensko ne samo slovenskim občinam in strankam, temoč tudi drugim c. k. uradnikom v vseh stopinjah in celo namestništvu in ministerstvu, tako da je bilo le od sporočevalca v deželnem odboru odvisno, v katerem jeziku da hoče dopisovati, in nihče se ni zaradi slovenskega dopisovanja pritožil niti vlada ne. Temu se je vendar 5. t. m. odborova večina zoperstavila. Ker nemore verjeti, da bi bil kateri naših poslancev in odborikov v tem zmislu glasoval, sumimo, da je bil odločen glas glavarjev. Ko je glavar tajniku dr. Abramnu naročil, naj slovenske spise za uradnije v italijanski jezik prestavlja, se je on, ki je tudi deželni poslanec, branil to storiti, čes, da noče biti izvrševalec krivičnih in nepostavnih sklepov. Tudi je neki glavarju brez ovinkov povedal, kaj je bil grof Pace v enakem primerljaju storil. V seji 14. oktobra je imel dr. Lavrič svojo odpoved oznaniti in iz odbora stopiti. To isto je tudi storil njegov namestnik. Tako se tedaj zdaj ponavlja v odboru, kar se je uni mesec v zboru godilo. Sklep in poročilo deželnega šolskega svetovalstva zastran prestopjenja tukajšnjih srednjih šol v dvoji narodnih realnih gimnazijah je odšlo pry dne tega meseca na Dunaj; rado vedni pričakujemo odpisa. Baron Pino nas je tudi že zapustil, novoimenovani deželni predsednik v Bukoviao, kamor je jako nerad odšel. Je pa tudi res malo modro ravnanje to, da ministerstvo uradnike tako premetava.

Baron Pino je ženiaini uradnik, naše razmere je v kratkem času do dna spoznal in ni mu manjkalo resne volje pospeševati naše moralne in materialne interese, pa kaj kdar ima človek take gospodarje, kakor so tržaški in dunajski, in mora povrh še nositi obroč „verfassungstrajnosti!“ Pridobil je Pino za svoj okraj 5 novih pošt in se v kratkem pričenejo, za predelsko železnico si je močno prizadeval, posebno mu pa gre čast, da je ustrezal narodnim zahtevanjem v vseh razdelkih svojega področja. V deželnem zboru je bil prvi c. k. komisar, ki je slovenski govoril, pri okrajnem glavarstvu je vedno silil na slovensko uradovanje itd. Za povzdigo šolstva mu je bilo jako mar. Njegove zasluge je priznalo goriško mestno starišinstvo s tem, da mu je podelilo častno mestjanstvo in napravilo 7. t. m. krasno baklado. Tudi slovenske občine njegovega okraja mu pošiljajo adrese. Priznavavno adreso so mu poklonila tudi učiteljska državnih šol. Novi voditelj okrajnega glavarstva g. baron Reebbach je že tukaj. naše okolišče pozna, ker je tukaj služil, kako bode vendar šlo od zdaj naprej, to bomo še le čez nekoliko časa videli.

Od Velike Nedelje. Dragi „Slov. Gospodar!“ Z veseljem ti naznanjam, da so pri zadnji volitvi občinskega zastopa naše srenje narodni popolnoma zmagali. Nismo se nikdar nadjali, da bi zmagali tako eklatantno. Izvoljeni so, Bratna Tomaž, posestnik kot občinski predstojnik, Petek Martin, c. k. poštnar in trgovec in Ferd. Goričan, usnjari in predsednik županijskega šolskega svetovalstva, kot svetovalec. Vsi trije skoz in skoz narodnjaki. Nemškutari so tedaj pri nas za zdaj pokopani.

V Laporjah 18. okt. Letošnja vinska trgatega je poprek komaj tretji del lanske. Ktero leto je pa spet polovico slabaje bilo od lanskega. Vino bode pač pri nas gledé veljave in moči dosti slabše od zadnjih dveh let.

Kjer so se pa ljudje v obilnih letih precej piti razvabili, bodo letošnje vino le za domačo porabo hranili, in ker ga prodati nočejo, mu tudi nobene cene ne delajo. Prihodnje leto bode pa pre obilno vina, na kar kaže to, da je listje iz mladik tako odpadlo, da so še petlice (štengelni) zgoraj ostali. Se ve, da še zima, mraz in poletni dež in toča imajo svoje uplive do vinogradov, ki nam lahko vsako rajtingo pokvarijo.

Iz Trsta. Naši Italijanisi so radosti celo pijani, da se je Italijanom konečno vendar posrečilo vzeti stari večni Rim in si tako prisvojiti on kraj, o katerem so prej rekli, da je rana v italijanski nogi. Ali pa bode rana zdaj res zacelila, je drugo vprašanje. Mi privoščimo Italijanom vse veselje, ne bomo vendar nikdar molčali, če bodo začeli tudi segati po naših krajih — kakor to hočejo Nemci storiti na severni strani slovenske zemlje.

Italijani o Slovencih niti nič slišati ne morejo, in če se Slovenci le nekoliko za svoje narodne pravice potegujejo, že jim podtikajo ruske namere (kake?). Tako toži brez značajni italijanski list „Cittadino“, da so oblastniki slepi, da ne vidijo odkod pride nezadovoljnost med okolične Slovence, ko so se Prosečki in Ščedenski fantje brambovci so-

perstavljali priseči k cesarski banderi, in so prisegli le k svoji domači. Potuhnjen „Cit.“ hoče gotovo s tim reči, da to pride od Rusov. Mi pa ga vprašamo, od kod pride to, da ste vi, ko ste pred kratkim pogostili goriške, italijanske telovadnike, na vse grlo vikali „Viva Italia“, kar vam nikdo ni branil; ali pa ste kedaj čuli, da bi Slovenci bili vikali, „Živela Rusija!“ Dalje, od kod pa pride to, da vi Italijani na vse kriplje delate do tega, da bi dobili v svoje roke mestno policijo? Policijo hočete imeti za svoje skrivne namene, da bi lože italijančili in bi vas pri vaših shodih živa duša ne motila, ako bi samo italijanske, od vas plačane policaje za vaše varuhe imeli, pa s te moke vendar ne bo nikdar kruha, ker bi se potem Slovencem preveč hudo godilo. Že ste nastavili po vsej mestni okoliči za vinske ogleduhe, za mestne mitnice itd., same Italijane, Furlane, pregnane Garibaldiance, ki kakor nekdanji rimski colnarji v Palestini s zaničevanjem slovenskega ljudstva opravljajo svojo dobro plačano službo.

Nagrado za „zgodovino Trsta“ 300 gold. je mestni zbor tudi pripoznal nekemu J. Cavalli, o katerem gotovo nikdo drugega nič ne vé, kot samo to, da zna dobro italijanski pisati, da pa bi res bil zgodovinar, o tem nobena duša nič ne vé, in vendar bode ta knjiga kot učna knjiga vpeljana v mestne okolične šole. Če bode knjiga enkrat tiskana, jo hočemo natanko kritizirati, kaj mislite, da je težko uganiti, kam z vsem tem namerjavate? — Našega izvrstnega zgodovinarja Godina-Verdelskega, ki je že sedem snopičev svoje zgodovine izdal, pa mestni zbor gotovo ne bo podpiral, priporočamo ga tim bolj vsem Slovincem, ker njegova knjiga bo izvrstna.

Politični ogled.

Dunajska vlada vendar ni sestavila posebne liste svojih kandidatov za Česko in sicer, kakor se misli zato ne, ker se je bala, da nebi našla zadost veljavnih mož, ki nebi protestovali, da bi se njih imena stavila na tako listo.

O ministerski krizi na Dunaju je zdaj spet vse tiho, mislimo zato, da je bil časnikarski hrup v tej zadevi samo narejen šunder ustavoverne stranke, ki z vso silo dela opozicijo proti vezdajni vladi. Ustavoverneži bi radi namreč spet imeli za ministre Giskra, Herbsta, Potockija, Lasserja, Stremayerja, Pillersdorfa, in morebiti tudi Reebbauerja, in pred vsem kot ministerskega predsednika kneza Auersperga. Ta klic je sicer zdaj spet omolknol. Da bi taki gospodje ustavovernežem po volji bili, to ni dvomiti, težko bodo vendar prišli na krmilo.

Ministerstvo ima spet neki nov program. Pravi se namreč, da hoče Poljakom vse dovoliti, kar zahtevajo in si je tako celo prikupiti. Čehom pa hoče dokazati, da bode njihova dalja opozicija brez vsakega uspeha, noče se vendar celo svaditi s Čehi. — V državnem zboru hoče ustanoviti neko srednjo stranko, posebno iz velikih posestnikov in tako nemško večino potreti, v verskih zadevah ne bode šlo dalje da ne razdraži fevdalce. Iz nemških oglasov gledé volitve v Česki, se spet zadost jasno vidi, da zastopec Nemcev v Česki in Moravski ni mar za porazumljenje z državopravno opozicijo česko ne v, ne zunaj drž. zbora. To je sicer že dalnej bilo znano celemu svetu, samo naše ministerstvo še tega zdaj ali noče vedeti, ali res ne vé. Če bi opozicija tudi šla v drž. zbor in bi tamo imela dve tretjini in bi te dve tretjini večina na podlagi decemberske ustave prizna državno pravo krone česke, bi vse nič ne pomagalo. Nemški poslanci, kakor kažejo njih oglasi, bi proti temu popolnoma pravilnemu postopanju tudi bili, rekoč: „da se ustava po ustavni poti ne sme svojega upliva znebiti.“ Na Českem zdaj $\frac{3}{8}$ nemških prebivalcev toliko velja, kot $\frac{5}{8}$ Čehov, in na Moravskem $\frac{1}{4}$ Nemcev toliko kakor $\frac{3}{4}$ Čehov.

Hervajski deželni zbor se je spet začel 20. t. m., ali samo zato, da vredi deželne dohodke in stroške za prihodnje leto. —

V Berolin pride vsak dan neverjetno mnogo prošenj do vlade, ktere pošiljajo vdove, katerim je vojska vzela moze, da bi se njim dala podpora za živež. V Vestfalski je samo pretekli mesec prosilo take podpore 11.817 vdov, otrok teh vdov pa je 22.723. V pokrajinah Porenskih zahteva podpore 14.312 udov in 29.619 otrok. Hanovransko vlado prosi podpore 9624 vdov in 26.418 otrok. Vrh omenjenih pa po pod-

pori kliče 80.000 žen in otrok, ki imajo može in očete pri armadi in so tedaj brez zaslužka. Dalje je prišlo oznanilo v Berolin, da Poznanska dežela zdaj ne more plačati davkov, ker je uboštvo v deželi preveliko. Kmet ne more orati zaradi pomanjkanja pomagačev, fabrike so skorej vse zaprte, toraj tamo tudi ni zaslužka.

V Francoski vlada še zmirom vse mogoče pripravljala, za brambo.

Iz Rima se piše, da je finančni minister Sella, v svojem nagovoru rekel, na rimsko komisijo, da bo kralju naznanil želje rimskega ljudstva, da naj pride v Rim, in da bode Rim gotovo postal prestolno mesto, kar se še vendar mora izreči po parlamentarni postavi.

Iz Petrograda se piše, da je pruski vojaški pooblastnik odšel s pismom na kralja Wilhelma.

Novičar.

(Darila — premije — v srednjih šolah), ktere so zadnja leta odpravili ustavoverni liberalci, ki si vendar sami radi obešajo križe raznih redov na prsa, se bodo z nekimi spremembami spet vpeljale.

(Imenovanje.) Jožef Essel, dozda jni profesor na mariborski gimnaziji je imenovan za profesorja in začasnega ravnatelja nove c. k. višje realke v Mariboru; dalje je imenovan g. Jože Jonaseh dozda j profesor na grško-orientalski viši realki v Černovici, in A. Reibenschuch, dozda j asistent na viši tehniki v Gradcu, oba za profesorja na novi viši realki v Mariboru.

(Mariborski mestni župan) g. Bankalari je pred kratkim izstopil in mesto njega je bil voljen 20. t. m. g. M Reiser, bilježnik v Mariboru skorej soglasno in je županstvo tudi prevzel.

(Svetozor Miletič), znan srbski rodoljub, pisatelj in poslanec, kteri je bil od porotne sodnije v zapor obsojen, je bil odpeljan 18. t. m. iz Pešta v Waitzen v ječo. Peljalo ga je 20 stražnikov do kolodvora, da bi zadušili vsako demonstracijo.

(Okrožne sodnije) v Mariboru pravosodno ministerstvo za zdaj ni dovolilo.

(Odrečena prisega na ustavo.) Na novi viši realni gimnaziji v Novem mestu, so poprejšnji štirje učitelji franciskanskega reda, ki so skušnje za učiteljstvo napravili, o. Lud. Hrovat, Rafael Klemenčič, Bernard Vovk in Ig. Stavadaher, dobili službe za letno plačo 800 gold., poprej so imeli samo 50 gl. remuneracije. Pri nastopu svoje službe bi morali priseči na ustavo brez dovoljenja g. provincijala. Nekim liberalcem se to postopanje franciskancev zlo čudno zdi.

(Pri velikem potresu v Kalabriji) ki je bil spet pred kratkim, je življenje zgubilo 140 ljudi, 300 pa jih je zlo ranjenih.

(Deželni brambovc) v tržaški okolici in tudi na Českem nočejo priseči zapovedane prisega, in pravijo, da bodo desetletja znali braniti svojo domovino tudi brez prisega. Mnoge so zaradi tega zaprli.

(Čitalnica v Boljuncu) napravi dné 30. t. m. besedo, igre „klobuk“, tombola in petje, ter vljudno vabi svoje ude, in vse druge rodoljube.

(† Lavridon Filip) bivši zdravnik pri sv. Križu pri Ljutomeru, je po kratki bolezni 20. okt. t. l. umrl v 28. letu svoje starosti. Ranjki je bil izvrsten zdravnik in narodnjak in zato ljubljen v celi okolici, in zato se je njegovega pogreba vdeležila velika množica ljudi, ki je prišla od oddaljenih krajev zapustivša doma vsa potrebna dela. Kot vljuden, dober in skrben zdravnik bo ostal v večnem spominu pri vseh, ki so ga poznali. V solzah vtopljenimi očmi smo vzeli slovo na grobu od našega ljubljencea. Bog mu daj večni mir.

(Ponočna zarja, severno sijanje) je bilo pri nas 24. in 25. t. m. zvečer velikanska in krasna, celo obnebje je bilo takorekoč v enem ognju.

(G. Tomšič), urednik „Sl. Naroda“, je dobil od nameštništva dovoljenje, da sme napraviti tiskarno v Mariboru.

Listnica vredništva.

Vsem župnijam ptujskega okraja, ki so dozda j dobivale po 4 in 3 liste „Slov. Gospodarja“, oznanjamo, da od 40. lista počenši, bodo dobivale še do novega leta po dva lista zastoj. Tako je odločil iskren rodoljub, ki liste plačuje.

Učiteljska služba.

Za dvorazredno ljudsko šolo pri sv. Križu blizu Ljutomerja je razpisana služba podučitelja. Dokler ne bode plača učiteljev po novi postavi vredjena, bo podučitelj dobival na leto 50 gold. plače in 48 gold. pripomoči od deželuega odbora, brezplačno stanovanje in oskrbovanje. — Prosilci, ki znajo dobro oba deželna jezika, se naj oglašijo pri okrajnem šolskem svetovalstvu v Ljutomeru najkasneje do konca novembra 1870. leta.

Okrajno šolsko svetovalstvo v Ljutomeru 21. okt. 1870.

Haas, l. r.

c. k. okrajni glavar kot predsednik.

Zahvale.

Štejem si za dolžnost izreči javno zahvalo slavnemu generalnemu opravilstvu

zavarovalno društvo „VICTORIA“

ki je moj kvar, kterega mi je napravil o gen j 28. septembra t. l., taki in popolnoma pripoznal ko sem ga naznanil, in meni že tudi danes, po ognju napravljeno škodo popolnoma izplačal z 4159 gold. 43 kr. Za to ravno tako hitro kakor vljudno postopanje se ne zahvaljujem samo omenjenemu društvu, temoč ga tudi zavarovalnemu občinstvu prav vroče priporočam.

Gyüre 6. oktobra 1870.

Aron Frid. Pächter.

Za natančno, brez vsakega dobitka izplačano povrnitev vse škode, katero mi je napravila strela, izrekam tukaj svojo srčno zahvalo zavarovalnemu društvu „VICTORIA“ in si štejem za dolžnost, zaradi občne koristi priporočati prav vroče to zavarovalno društvu vsakemu posestniku.

Lind pri Velikovcu.

Andreja Pogačar.

Janez Perlonig, Janez Wirth, priče.

Podpisani se čuti ugodno prisiljen izreči dolžno zahvalo slavnemu zavarovalnemu društvu „Victoria“ za hitro in popolno povrnitev škode, ktera ga je zadela po ognju, in ob enem tudi priporočati to društvu vsim, za zavarovanje proti ognju.

Laški trg, meseca oktobra 1870.

Seb. Oiks.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-	V	V	V
	dinu	Mariboru	Celju	Ptuj
	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.
Pšenice vagan (drevenka)	4 44	4 80	5 20	4 50
Rži	3 54	3 75	4 —	3 80
Ječmena	3 —	1 80	3 50	3 30
Ovsa	1 90	1 80	2 30	2 20
Turšice (koruze) vagan	2 58	3 70	3 40	3 60
Ajde	2 50	2 90	3 50	2 40
Prosa	2 80	2 90	3 50	2 50
Krompirja	1 25	1 70	1 30	1 —
Govedine funt	— 20	— 27	— 26	— 26
Teletnine	— 24	— 30	— 26	— 28
Svinjetine črste funt	— 30	— 28	— 26	— 26
Dry 36" trdih seženj (Klafter)	9 —	10 50	8 50	11 50
" 18" mehkih "	— —	6 30	0 —	— —
" 36" mehkih "	4 —	— —	6 20	8 50
" 18" "	— —	4 60	— —	— —
Oglenja iz trdega lesa vagan	— 80	— 60	— 50	— 80
" mehkega "	— 50	— 50	— 45	— 70
Sena cent	1 20	1 80	1 70	2 —
Slame cent v šopah	1 76	1 50	1 —	1 80
" za steljo	1 —	1 —	0 70	1 —
Slanine (špeha) cent	44 —	42 —	40 —	38 —
Jajec pet za	8 —	10 —	10 —	10 —

Napoleonдор velja 9 fl. 86 kr. a. v.

Ažijo srebra 121.75.

Narodno drž. posojilo 66.70.

Loterijske srečke.

V Gradcu 22. oktobra 1870: 2 11 28 76 88

Prihodno srečkanje je 5. novembra 1870.